

[Ebba Strange]

men hvorfor? Fordi vi i forvejen gennem den dårlige uddannelsesstøtte, de unge får, skaber en adgangs begrænsning, der er meget værre, fordi den ikke bygger på karakterer, men på pengepungen. Man tør simpelt hen ikke gå i gang med en længerevarende uddannelse i dag, hvis man ikke er sikker på at have en familie i baggrunden, der enten tør sætte sig i gæld eller har en nogenlunde forsvarlig pengepung. Det kan vi ikke være bekendt, og det kan en socialdemokratisk regering ikke være bekendt at lade vente så længe på. Det vil jeg takke hr. Jimmy Stahr for at have fået anledning til at sige.

Så skal jeg knytte nogle ganske få bemærkninger til kommunisternes lovforslag. Der er ting i det, vi er enige i, f. eks. at ungdomsydelsen bør afskaffes og erstattes af en uddannelsesstøtte. Vi har også vendt os imod ungdomsydelsen, og vi ved i dag, hvor forskelligt den administreres fra kommune til kommune, så det er vigtigt at tage den op.

Derimod vil jeg sætte et spørgsmåltegn ved to ting. Den ene er, at der er grænser for, hvor tit man kan bruge de arbejdsfrie indtægter og spekulationsindtægterne: de kan ikke både bruges til at lave en kommunistisk skattereform og en uddannelsesstøtte, der giver alle studieløn, med; vi bliver helt alvorligt nødt til at se på en skattefinansiering, der tager fat på en anden måde på de højere indkomster end ved bare at angribe de arbejdsfrie indkomster og spekulationsindkomsterne; de kan ikke række til til alting.

Det sidste, jeg skal sige, er, at vi i SF principielt ikke har noget imod, at unge mennesker, der studerer, tager job i deres sommerferie for også at lære andre sider af livet at kende; vi mener ikke, at det skader de unge spor, at de har et job ved siden af studierne. Det, der er det vanskelige i dag – og det er vigtigt, at vi tager det med ind i overvejelserne om en ny uddannelsesstøtte – er den fortvivlende arbejdsløshed, vi står i. For selvfølgelig hverken vil eller kan vi fra socialistisk folkepartis side støtte, at de uddannelsessøgende tager job fra de arbejdsløse. Det, det drejer sig om, er at finde nogle job, som de uddannelsessøgende kan få, uden at det går ud over de almindelige arbejdsløshedsforsikrede. Jeg tror også, sådanne job findes; det vigtige er at finde frem til dem.

Der er mange spørgsmål at stille i anledning af dette forslag, og jeg håber, vi får en grundig debat af det i uddannelsesudvalget, måske også en debat, der kan gøre, at vi allerede nu kan blive enige om at forbedre de uddannelsessøgendes kår også før juni 1978.

Tove Jørgensen (DKP):

Det er med baggrund i den enkle kendsgerning, at den nugældende støtteordning ikke længere kan fungere, med baggrund i det misforhold, der er mellem den uddannelsesstøtte, der kan tildeles, og de uddannelsessøgendes faktiske leveomkostninger, at DKP har fremsat sit forslag om ændring af lov om uddannelsesstøtten. Det er med henblik på at tage alvorligt fat på at løse disse problemer, at DKPs nye uddannelsesforslag skal ses.

Vi foreslår en støttelov, der omfatter alle uddannelsessøgende ud over den skolepligtige alder. Forslaget indebærer samtidig en afskaffelse af den statsgaranterede banklånordning til fordel for genindførelse af statslån. Vi ønsker at fremhæve betydningen af, at det bliver statslån, der er rentefri i uddannelsesperioden og lavt forrentede efter endt uddannelse, dvs. den gamle låneordning efter 1970-loven, det vil vi godt vedkende os. Dette i modsætning til andre og for de uddannelsessøgende mere ufordelagtige statslåneordninger, som nogen måske vil foreslå, nemlig f. eks. indeksregulerede statslån.

Endelig er vi naturligvis helt enige med f. eks. undervisningsministeren i, at det ikke alene drejer sig om en ændring af finansieringsformen, men at det for de uddannelsessøgende så sandelig også er et afgørende problem, at den samlede finansieringsmulighed er alt for lav. Vi foreslår derfor en udvidelse af den samlede finansiering, der bringer den i et realistisk forhold til de unges faktiske leveomkostninger. Det indebærer en samlet finansiering på 30.000 kr. fordelt med 50 pct. stipendier og 50 pct. statslån til uddannelsessøgende over 18 år og en samlet finansiering på 15.000 kr. til dem under 18 år, men dette alene i stipendier.

Vi har ikke forslag om at ændre de eksisterende regler for tildeling af støtte, dvs. at de indtil det fyldte 23. år er transbestemte, altså afhængige af forældreindtægten. Dog ønsker vi en hævnning af forældreindtægtsgrænserne. Her har vi måske nok været lidt